

Mestská knižnica mesta Preštany

Libuša Friedová

spisovateľka :)

O jej živote

Narodila sa 17. októbra 1925 v učiteľskej rodine v Zdoukách pri Kroměříži. Po absolvovaní Obchodnej školy v Zlíne vystriedala niekoľko zamestnaní. V roku 1950 sa presťahovala do Bratislavy. V roku 1965 sa stala tajomníčkou Slovenskej sociologickej spoločnosti, v rokoch 1969-1975 pracovala v Sociologickom ústave. V rokoch 1975-1981 bola najprv redaktorkou, potom zastupujúcou šéfredaktorkou časopisu Zornička. Od roku 1981 sa venuje len literárnej tvorbe.

O jej tvorbe

Svoje prvé básne uverejňovala v češtine. Do povedomia slovenských čitateľov sa dostala fejtónmi a básňami uverejnenými v Práci a Pravde (1961). U detských čitateľov vzbudila pozornosť básňami, črtami a rozprávkami uverejňovanými na začiatku 60. rokov v časopisoch Ohník, Slniečko a Zornička. Mnohé jej rozprávky sa dočkali spracovanie spracovania v podobe rozhlasových rozprávok, už menej ich vyšlo v knižnej podobe. No sú aj také, ktoré si možno prečítať, ale aj vypočuť v rozhlase. Dva z jej rozprávkových seriálov boli zrealizované v televízii.

S vysokou mierou empatie spracúva zdanlivo všedné témy – jej moderné autorské rozprávky sú vtipné, citovo pôsobivé, pracujú s príbehom a spájajú v sebe obyčajný svet s rozprávkovým zázračným prvkom tak, aby sa zvýraznilo ľudské poslanstvo príbehu.

rozhlasové rozprávkové seriály

- Petrík a ružový skútrik (1969)
- Mášenka a päť domácich škriatkov (1970)
- Elenka a kominárik (1971)
- Papierová lastovička (1971)
- O bábkovom kráľovi a bábkovom šašovi (1985)
- Každý lieta inakšie (1990)
- Slávik, ktorý sa usmieval (1991)
- O malej Evičke a slávnom Rexovi (1993)
- Rozprávky s podkovičkami (1996)

televízne rozprávkové seriály

- Hubert a Hubertko (1973)
- Nech žije deduško (1979)

knihy rozprávok

Kufřík (1968)

zbierka básní pre deti o prírode a každodennom živote v nej

Magdalénka a škriatkovia (1982)

pätnásť veselých rozprávok o nevšednosti všedných vecí: Magdalénke, Motkoškovi a ďalších škriatkoch, ich statočných službách v dôležitých prístrojoch, bitkách v komíne i všeličom inom.

Knižku ilustroval **Ivan Popovič**.

Vyšla vo **Východoslovenskom vydavateľstve**.

Ozaj, poznáte škriatkovskú hymnu?

*„Milý škriatok, vypni hrud',
vždy sa bude niečo kľuť.
Možno sa ti práve dnes
ako kurča z vajíčka
kľuje nový vynález:
raketová lavička.“*

Maľované čítanie alebo Môj prvácky rok (1984)

rozprávanie prváčika v knižke pre prváčikov o všeličom zaujímavom: o vodnom budičku, silnom trpaslíkovi i o tom, prečo sa nedá kúpiť do vrecúška modré z neba.

Knižku ilustroval **Ivan Popovič**.

Vyšla vo **Východoslovenskom vydavateľstve**.

Rozprávky v dome (1988)

desať krátkych príbehov o hocičom na hocikedy, ktoré v sebe skrýva jeden zvláštny rozprávkový dom.

Knižku ilustroval **Alexej Kraščenič**.

Vyšla vo **Východoslovenskom vydavateľstve**.

*„Toto nie je knižka.
Je to dom,
v ktorom sú rozprávky.
Kto otvorí tieto dvere,
môže vstúpiť.“*

Rozprávky s podkovičkami (1999)

sedem čarovných rozprávok o koníkoch (poštových, ťažných, cirkusových,...), plné lásky a obdivu k týmto krásnym, vznešeným a vytrvalým zvieratám.

Knižku ilustroval **Peter Cpin**.

Vyšla vo vydavateľstve **Nona**.

Táto knižka bola v roku 2000 v Mestskej knižnici v Piešťanoch slávnostne uvedená do života. A ako sme ju privítali? Ako inak, než ovsom.

Rozprávky zo skrine (2005)

knižka, ktorá v sebe ukrýva napínavé detektívne rozprávky o malej Evičke a slávnom Rexovi i bláznivé lietajúce rozprávky o Haničke a starom klavíri, parašutistovi a vernej Marienke, snoch a všeličom inom.

Knižku ilustroval **Martin Kellenberger**.

Vyšla vo vydavateľstve **Regent**.

*„Mám doma skriňu,
ktorá mi schováva rozprávky.
No niekedy z nej
niektoré rozprávky
vyskočia alebo vyletia...
tak je to s nimi...“*

Niečo ti poviem:

Veľmi dávno všetky pradávne deti aj všetky pradávne koníky žili úplne voľne v prírode. A vtedy sa to stalo.

Jedno pradávne dieťa stretlo pradávne žriebätko. A povedalo mu: "Počúvaj! Vy koníky sa mi veľmi páčite. Bud' odteraz mojím verným kamarátom. Ja budem tvojím."

A žriebätko súhlasilo. Ako sa to praveké dieťa volalo a kedy presne v praveku svoje žriebätko stretlo – to už teraz nezistí ani najväčší vedec. Aj keby to bol akademik. No odvtedy koníky patria medzi najlepších priateľov človeka. To mi môžeš veriť!

Kedysi ich mohol každý stretnúť na každom kroku. Všade verne pomáhali ľuďom. V lesoch. Na poliach. V dedinách. V mestách. Ba aj v baniach. A rôzni králi, rytieri aj popolvári šťastne na nich cválali ani divý víchor.

Na potom si ľudia vymysleli autá, vlaky, traktory, lietadlá. A preto stretnúť dnes koníka na každom kroku akosi nemôžeme. Ale ja dobre viem, že ty, rovnako ako ja, koníky stále ľúbiš a obdivuješ. Lebo sú dobré, múdre, krásne, statočné, hrdé a verné. Lebo by naša vzácna modrá zemeguľa bola bez nich chudobnejšia a smutná.

Tak ich spolu so mnou ďalej ľúb, obdivuj aj chráň!

Za to ti posielam sedem koníkov.

Klop, klop – klopajú podkovičkami.

A namojdušu, že sa už z rozprávky náhlia práve k tebe!

„Už bolo na svete toľko prorokov,
vierožvestov, mesiášov, kazateľov,
revolucionárov a básnikov -
a všetci chceli zmeniť svet.

Aby bol spravodlivejší.

No akosi sa im to doteraz nepodarilo.

Tak prajem deťom,

aby sa to v tomto storočí podarilo,

najmä kvôli nim.

A ešte im prajem,

aby popri všetkých

volkmenech, obrazovkách a videozáznamoch,

internetoch, kazetách,

disketách a ktovie čom

ešte zostala na svete

natrvalo detská kniha.“

(Libuša Friedová)

Piešťany: MsK 2006 - Ev.č. 18/2006